regioalkmaar

Welkom!

Tweede sessie Focusagenda: thema’s van de regio

Leontien Kompier (burgemeester Langedijk, lid CT)

www.regioalkmaar.nl

Proces Focusagenda

- 1e Focussessie (4 juli): regionaal profiel (ambities en prioriteiten)
- **2e Focussessie (vandaag): thema's bereikbaarheid, wonen, sociaal domein en duurzaamheid/energietransitie (ambities en prioriteiten)**
- Collegeconferentie (2 oktober): resultaten inhoudelijke sessies, governance en uitvoering bespreken, keuze maken
- Raadsconferentie (7 november): resultaten bespreken, inbreng vanuit raden ophalen
- Besluitvorming in colleges en raden

Eerste Focussessie 4 juli: een impressie

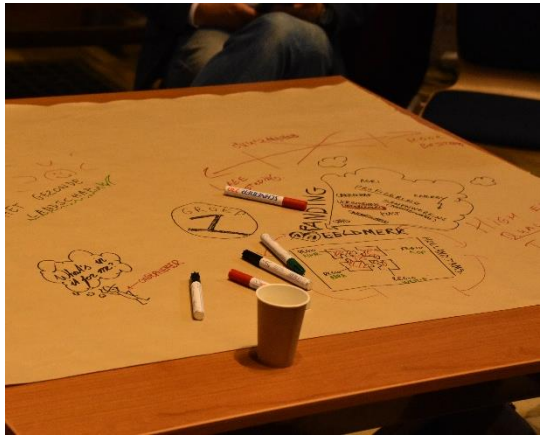

Economisch profiel bevestigd (100%)

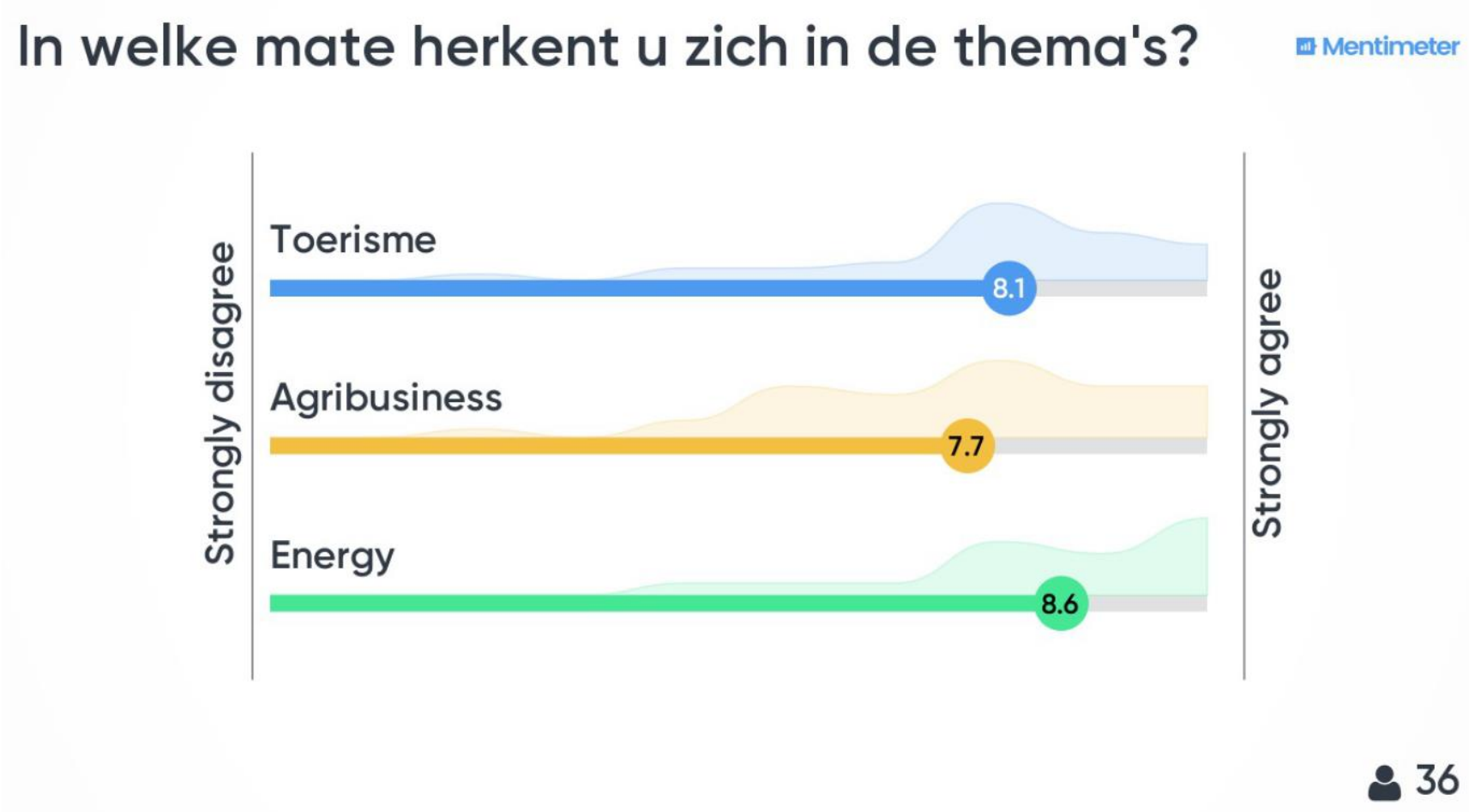

Economisch profiel bevestigd (100%)

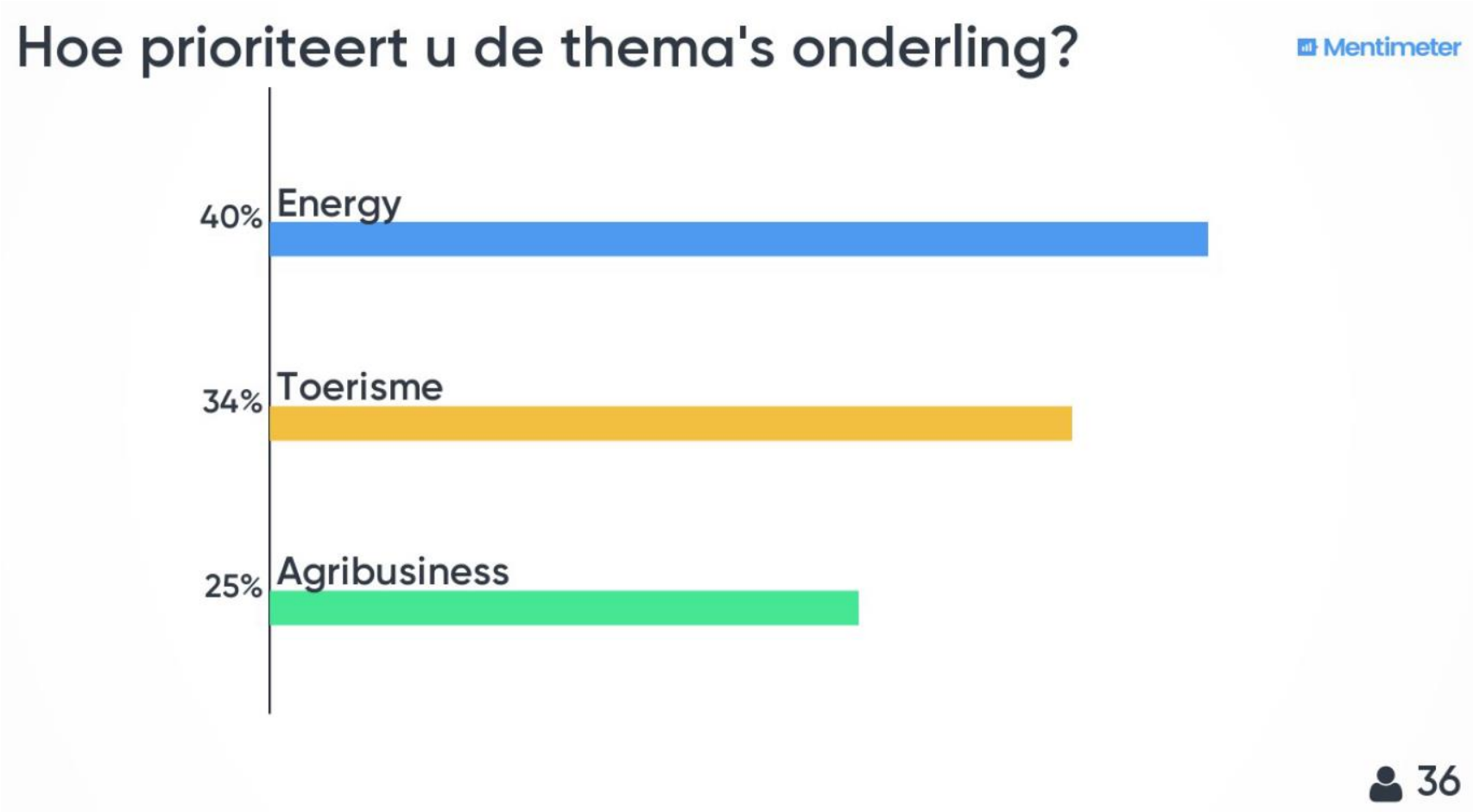

Aanvulling op economisch profiel?

Algemene ambities Regio Alkmaar

- Een sterke, herkenbare regio waar het goed wonen, werken en recreëren is
- Een van de meest aantrekkelijke regio’s van Nederland
- Een regio van intensieve samenwerking en gezamenlijk resultaat; een voorbeeld voor anderen
- Een regio die innovatie uitstraalt
- Een regio waar we trots op zijn; sterk profiel en sterk merk

Ambities economisch profiel 1/2

Pijler 1: Energycluster

- Meest duurzame regio van Nederland
- Energieneutraal in 2040
- Koploper in energietransitie (biomassa, waterstof, aardwarmte, wind op zee)
- Minder CO_2, meer werkgelegenheid
- Smart energy grid als verdienmodel: stijging patenten en octrooien ontwikkeld in de regio

Ambities economisch profiel 2/2

Pijler 2: Toerisme

- Regio Alkmaar als toeristische TOP-bestemming
- Groei toeristische bestedingen

Pijler 3: Agribusiness

- Agro als motor voor energie
- Groene apotheek van Nederland

Acties energycluster

- Routekaart met realistische mogelijkheden vanuit de overheid
- Combinaties maken: geothermie, warmtenet, waterstof. Gebruik maken van wendbaarheid verschillende systemen
- Opslag zonne- en windenergie (in daluren energie beschikbaar)
- Smartgrid ontwikkelen en implementeren: lantaarnpaal (laadstation) – auto (batterij) - gebouw (gebruik)
- Bodeminfra op orde (leidingen voor warmte en waterstof; herbenutting?)
- Verlagen energiegebruik stimuleren; koppelen investering verduurzamen aan huis, niet aan bewoner
- Schaalniveau per actie bepalen (lokaal, Regio Alkmaar, NHN)

Acties toerisme

- Branding van de regio: sterk beeldmerk (Parel aan zee, Holland in het klein) gekoppeld aan een overkoepelend merk
- Marketing via Holland boven Amsterdam en samenwerking met West-Friesland en Noordkop
- Verbinding met ondernemers; meer samenwerking en combinaties
- Inzetten op *High-end Quality* toerisme en duurzaam toerisme
- Verlengen verblijfsduur toeristen; watertoerisme stimuleren
- Uitgaan van verhaallijn ‘het gezonde land(schap)’, de ‘Noord-Hollandse bodem’ en streekproducten (culinair/slowfood)
- Bereikbaarheid (kust); OV, auto en fiets, centraal parkeren
- Dilemma’s:
  - ‘overlooptoeristen’ uit Amsterdam voor een dagje of verblijfstoerisme
  - woningbouw en ruimtelijk landschap

Acties agribusiness

- Verduurzaming is prioriteit
- Rol overheid bepalen: faciliteren waar nodig, versnellen en loslaten
- Aanjagen, ruimte geven en vermarkten innovatie (aantrekkingskracht jongvolwassenen)
- Ruimte geven aan experimenten zoals gentechnologie
- Lobby mee met ondernemers
- Andere invulling van de ruimte (fysiek is deze beperkt)
- Samenwerking met Greenport NHN
- Aandacht voor samenhang met energie, gezondheid, toerisme, wonen, werkgelegenheid en onderwijs

Programma vandaag

09.15 uur **Introductie ‘Werkende samenwerking’** door Milo Schoenmaker (burgemeester van Gouda, voorzitter van de 4e VNG Denktank over regionale samenwerking)

10.00 uur **Eerste parallelsessie** – Wonen of energietransitie/klimaatakkoord

11.00 uur **Terugkoppeling eerste sessie**

11.15 uur **Pauze**

11.30 uur **Tweede parallelsessie** – Sociaal domein of bereikbaarheid

12.45 uur **Terugkoppeling tweede sessie en afronding**

13.00 uur **Afsluiting met lunch**

13.30 uur **Start PORA**

Introductie ‘Werkende samenwerking’

Milo Schoenmaker

Burgemeester van Gouda, voorzitter van de 4e VNG Denktank over regionale samenwerking

WERKENDE SAMENWERKING

Opbrengst 4e VNG Denktank

Inleiding t.b.v. de bijeenkomst van de colleges van Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Uitgeest
door Milo Schoenmaker (burgemeester van Gouda en voorzitter van de 4e VNG Denktank)

5 september 2018

1. Laat de feiten spreken
2. Definieer samen de opgave
Mooie agenda!
Kom, we gaan aan de slag!
3. Denk domein-overschrijdend
Economie
Werk
Onderwijs
4. Ken het netwerk
5. Kies bewust een sturingsprincipe
De pruterende overheid
De netwerkende overheid
De rechtmatige overheid
De responsieve overheid
6. Legitimeer wat je doet
Stadhuis
7. Breng in kaart wat er is
8. Vind wat verbindt
9. Reflecteer en leer
VNG
Academie
10. Geef het voorbeeld
Het vraagstuk
Het netwerk
Het perspectief
Gedeeld denken
Borg en verbind

OPZET

1. 4e VNG Denktank: toelichting op het traject en de opbrengst
2. Een attractieve agenda
3. Aanbod vanuit de VNG

WAT IS DE VNG DENKTANK

- Telkens wisselende commissie waarin openbaar bestuur en wetenschap zich samen over een thema buigen
- Opdrachtgever: VNG Curatorium en VNG directie
- Thema 4e VNG Denktank: regionale samenwerking

AANPAK 4E VNG DENKTANK

- **De inhoud voorop:**
  - **Focus: regionale samenwerking**
  - **Locus: opgaven op de arbeidsmarkt**
- **Multidisciplinaire aanpak – brede samenstelling Denktank**
- **Doelgroep is het lokale openbaar bestuur; inzoomen op interactie met andere partijen**
- **Denken in dienst van het doen: niet alleen een wetenschappelijk rapport als eindproduct, ook een praktijkproduct**

VRAAGSTELLING

- **Hoe kunnen gemeenten, samen met andere partijen, inhoudelijk beleid en organisatorisch vermogen ontwikkelen om op regionaal niveau adequaat in te spelen op de opgaven op de arbeidsmarkt?**
- **Wat is hierin de rol van het openbaar bestuur?**
- **Welke lessen zijn hier uit te trekken voor andere grote maatschappelijke vraagstukken die de grenzen van de eigen gemeente overstijgen?**

ONDERZOEKSTRAJECT

- Samenwerking met NSOB / Erasmus Universiteit
- Literatuurstudie verricht
- 10 regioverhalen
  - Dairy Valley
  - Cleantech
  - Arbeidsmarktregio's Haaglanden, Rijnmond, West-Brabant en Zeeland
  - Seed Valley
  - Economic Board Utrecht
  - Agrifood Capital
  - Regio Zwolle
- Lessen uit de geanalyseerde samenwerkingsverbanden

OPBRENGST

- **Wetenschappelijke publicatie ‘Werkende samenwerking’**
- **Handreiking voor het lokaal bestuur, incl. routekaart**

1. Laat de feiten spreken
2. Definieer samen de opgave
Mooie agenda!
Kom, we gaan aan de slag!
3. Denk domein-overschrijdend
Economie
Werk
Onderwijs
4. Ken het netwerk
5. Kies bewust een sturingsprincipe
De pruterende overheid
De netwerkende overheid
De rechtmatige overheid
De responsieve overheid
6. Legitimeer wat je doet
Stadhuis
7. Breng in kaart wat er is
8. Vind wat verbindt
9. Reflecteer en leer
VNG
Academie
10. Geef het voorbeeld
Het vraagstuk
Het netwerk
Het perspectief
Gedeeld denken
Borg en verbind

10 WEGWIJZERS

Onder andere:

1. **Definieer samen de opgave**
2. **Breng in kaart wat er is**
3. **Kies bewust een sturingsprincipe**

KIES BEWUST EEN STURINGSPRINCIPE

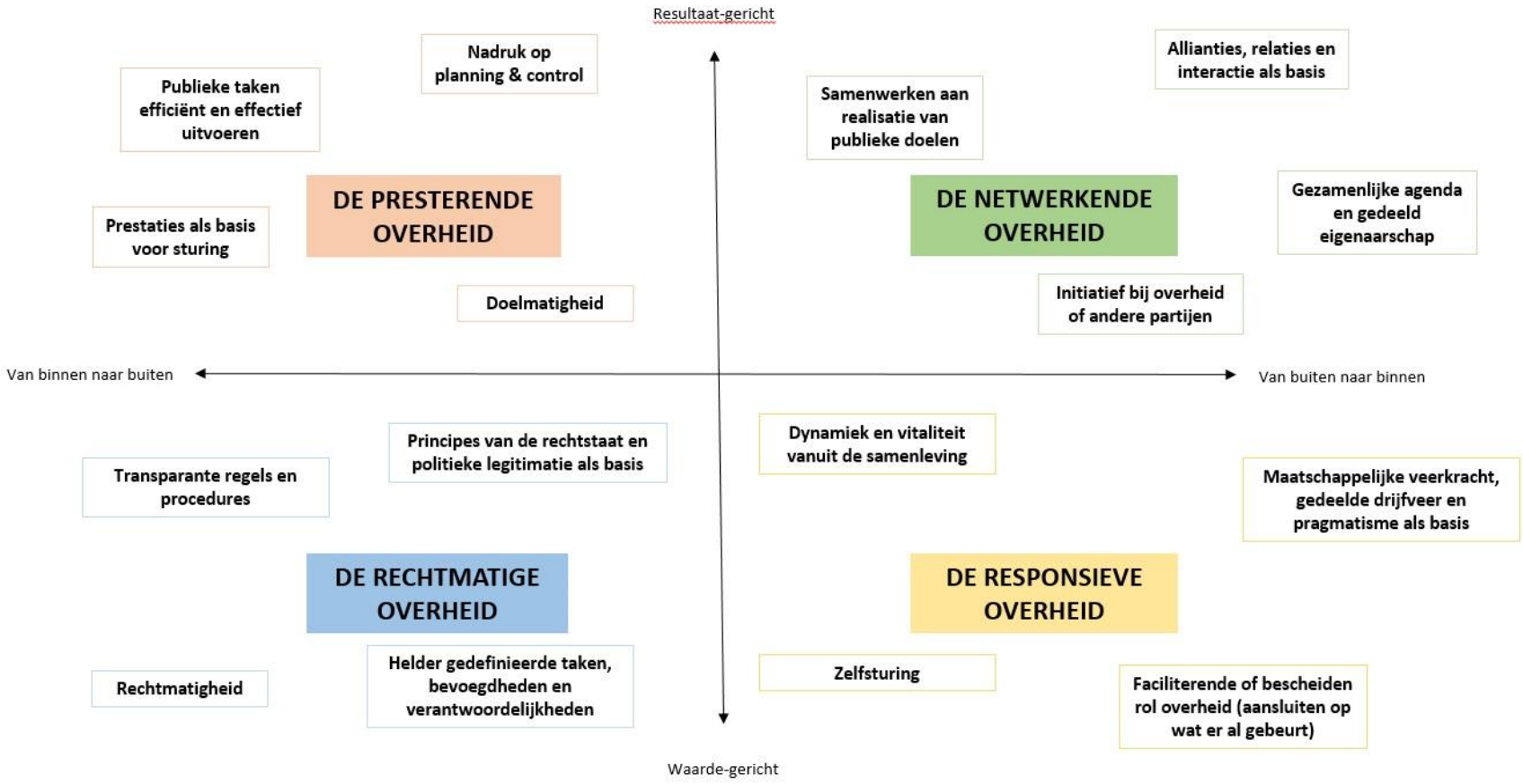

DE KUNST VAN EEN ATTRACTIEVE AGENDA

1. Inhoud die deugt voor alle partijen
2. Verbinding van eigen belangen van betrokkenen
3. Wekt urgentie voor actie op
4. Op het snijdvlak van strategie en uitvoering
5. Specifiek (opzet verschilt per opgave) en veranderlijk

‘SAMENWERKING IS GEEN LIEFDADIGHEID, MAAR WELBEGREPEN EIGENBELANG’

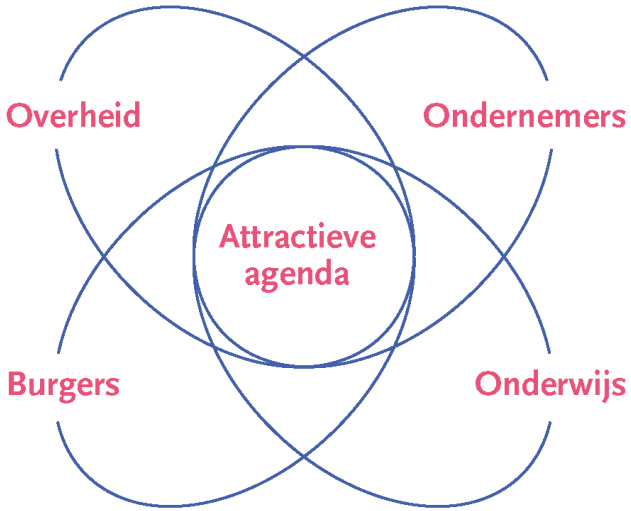

Figuur 2 Een attractieve agenda maakt individuele belangen gedeeld

MAATWERKBIJEENKOMST: EEN AANBOD

- **Follow-up via o.a. ontwikkeling leerlijn bij VNG Academie i.s.m. NSOB / Erasmus Universiteit**
- **N.a.v. oproep VNG-congres: eerst proefdraaien**
- **Aanbod: maatwerkbijeenkomst voor (vooralsnog) 5 regio's**
  - **Eenmalige sessie voor bestuurders**
  - **Op kosten van VNG (excl. vergaderlocatie en catering)**
  - **Met begeleiding van VNG-Academie**
  - **Vooraf intake, zodat focus kan worden bepaald**
  - **Basis: verdieping aan de hand van routekaart op basis van eigen casuïstiek**
  - **'Tegenprestatie': feedback ten behoeve van ontwikkeling leerlijn**

Eerste parallelsessie (10-11 uur)

- **Wonen (Toekomst)**
  De Woningbouwpropositie Holland boven Amsterdam: naar een uitvoering met kwaliteit!
  Met Jelle Beemsterboer

- **Energietransitie/Klimaatakkoord (Achtervloer)**
  Gemeenten krijgen een hoofdrol in de energietransitie gebouwde omgeving!! Welke impact heeft dit, hoe vullen we het in en welke focus brengen we aan voor de regio Alkmaar?
  Met Coen Bernoster

Wonen

HOLLAND
BOVEN
AMSTERDAM
WONEN IN NOORD-HOLLAND NOORD
Hoe Noord-Holland Noord
een rol kan spelen in de
woningbehoefte voor de
Amsterdamse regio
STEDENBOUW
& STRATEGIE

Eerste parallelsessie (10-11 uur)

- **Wonen (Toekomst)**
  De Woningbouwpropositie Holland boven Amsterdam: naar een uitvoering met kwaliteit!
  Met Jelle Beemsterboer

- **Energietransitie/Klimaatakkoord (Achtervloer)**
  Gemeenten krijgen een hoofdrol in de energietransitie gebouwde omgeving!! Welke impact heeft dit, hoe vullen we het in en welke focus brengen we aan voor de regio Alkmaar?
  Met Coen Bernoster

Programma

- 10:00u - 10:25u Klimaatakkoord en opgave gemeenten
- 10:25u - 10:35u Vragen
- 10:35u - 10:55u Focus discussie
- 11:00u - 11:15u Centrale terugkoppeling sessies

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Klimaatakkoord: Kijkje in de keuken

Coen Bernoster
19-7-2018

Voor wie?

Regio, gemeenten,
woningbouwcorporaties
in Noord-Holland

Voor wat?

Aardgasvrij,
duurzame bedrijventerreinen
en energiebesparing

Hoe?

Faciliteren,
aanjagen
en leren

OVER MORGEN

Andersson Elffers Felix

Provincie Noord-Holland

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Inhoud

- Waarom een Klimaatakkoord?
- Hoe zit het Klimaatakkoord in elkaar?
- Wat staat er in het Klimaatakkoord?
- Wat verwacht het Klimaatakkoord van jullie?
- Organisatiemodel Regionale Energie Strategie

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Waarom een Klimaatakkoord?

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Energietransitie

"Van fossiel naar duurzaam in 30 jaar tijd"

- Besparen op de huidige energievraag;
- Duurzame opwekking van warmte, elektriciteit, biomassa en hernieuwbaar gas;
- Ombouwen van de huidige energie-infrastructuur;
- Opslaan van energie.

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Niet de eerste keer…

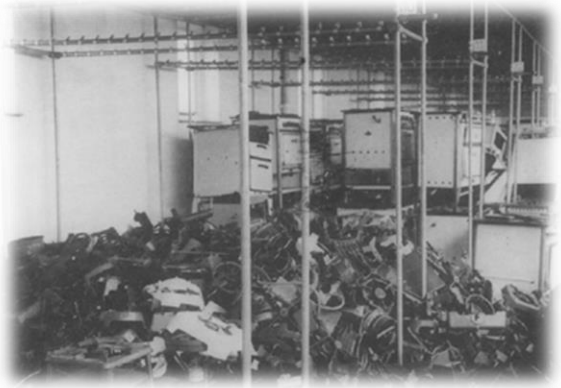

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Hoe zit het Klimaatakkoord in elkaar?

- 49% minder CO2 in 2030 t.o.v. 1990;
- 5 sectortafels;
- 10 juli 2018 hoofdlijnen;
- Zomer 2018 doorrekening;
- Najaar 2018 uitwerking;
- 2019 start

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Wat staat er in het Klimaatakkoord?

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Tafel Elektriciteit

Doelen

20,2 Mt
vermindering CO_2-uitstoot in 2030

Driekwart elektriciteit duurzaam

Maatregelen

7 x keer zoveel wind- en zonne-energie als nu

Stroom uit zon en wind wordt 40% of meer goedkoper met de juiste voorwaarden

700 windturbines op zee, 500 op land, 75 miljoen zonnepanelen erbij

Gemeenten bepalen samen met burgers de regionale energiestrategieën (RES)

Groeiend gebruik van schone elektriciteit door industrie, gebouwen en mobiliteit

Alle gebruikers van elektriciteit betalen mee aan de aanleg van nieuwe netten op zee

Tafel Gebouwde Omgeving

Doelen

3,4 Mt
vermindering CO_2-uitstoot in 2030

2 miljoen woningen aardgasvrij

Overige woningen minder aardgasverbruik

Maatregelen

Door opschaling wordt duurzame warmte een kwart tot de helft goedkoper

Kwaliteit: Efficiënter, stiller, compacter, slimmer

Belasting op aardgas wordt hoger; op stroom lager. Verduurzamen gaat hierdoor lonen

€20.000 meer investeringsruimte, woonlastenneutraal, dankzij lening op huis ipv eigenaar

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Enkele voorbeelden…

- Energiebelasting op gas omhoog, op elektriciteit omlaag;
- Gebouw gebonden financiering;
- Wijkgerichte benadering;
- Woningcorporaties als startmotor;
- 50% opwek op land in lokaal eigendom (ambitie);
- Rendabele isolatie woningen bij aankoop (vanaf 2030 verplicht?);
- ‘Inkeerregeling’ bestaande nieuwbouwplannen op gas;
- Opschaling geothermie en aquathermie.

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Belangrijkste onderdelen

- Regionale energiestrategie (RES);
- Transitievisie warmte;
- Uitvoeringsplannen op wijkniveau.

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Wat verwacht het Klimaatakkoord van jullie?

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Maak een…
Regionale energiestrategie

“Breng regionaal aanwezige bronnen in beeld en stem vraag en aanbod op elkaar af.”

- 30 energieregio’s;
- September 2018: vorming regio’s;
- NHN 1 regio;
- Juni 2019: concept Regionale energiestrategie.

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Voorgeschiedenis NHN

- Verkenningen energie en ruimte NHN, Rapport eind 2017
- Presentatie in regionale portefeuillehoudersoverleggen
- Besluit pho's :
  - > Vervolg oppakken op NHN niveau
  - > Werkgroep maakt plan van aanpak voor Regionale Energiestrategie
- Gemeenten hebben besluit pho via collegebesluit bevestigd.

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Regionale energiestrategie

Product:

- Inventarisatie c.q. analyse van:
  - Huidig energieverbruik en CO2 uitstoot;
  - Infrastructurele (net)planning en lopende projecten;
  - Potentie (ruimtelijk) voor hernieuwbare energie;
- Potentieel en aanbod voor duurzame warmtebronnen;
- Potentieel en aanbod voor hernieuwbare elektriciteit;
- Inzicht in de consequenties voor de infrastructuur;
- Regionale uitwerking van nationale ambities.

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Regionale energiestrategie

Proces:

- Goede en eerlijke (ruimtelijke) inpassing;
- Gestructureerde samenwerking overheden en maatschappelijke partners;
- Maatschappelijke acceptatie bevorderen;
- Stevige werkstructuur met alle stakeholders.

RES is instrument om ruimtelijke inpassing van duurzame opwek (incl. infra en opslag) met maatschappelijke betrokkenheid te organiseren.

Uitkomsten van RES doorvertalen in besluitvorming Omgevingsbeleid (Omgevingsvisie, -plannen etc.).

Drie mogelijke energieperspectieven

All Electric
Ieder voor zich

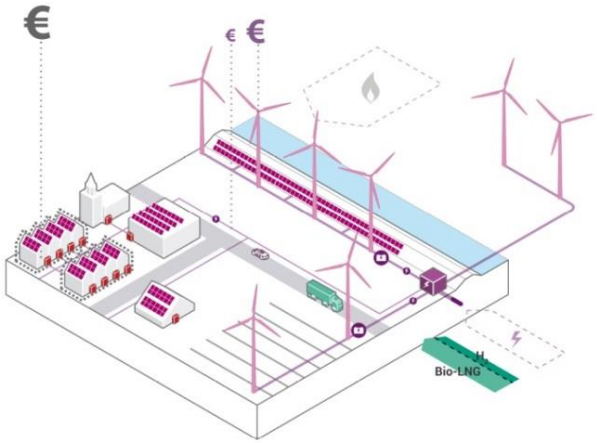

Perspectief 1: All-electric

- *elektrificatie van de energievoorziening;*
- *extra besparingsmaatregelingen woningen vereist;*
- *±105 extra windmolens en 58 vervangende wind-molens voor verouderde windmolens nodig; naast Windplan Wieringermeer (75 nieuwe windmolens);*
- *verzwaren regionaal elektriciteitsnet vereist;*
- *energielandschap en energietransitie speelt zich met name bovengronds af.*

€ 7 miljard *privaat*
1,3 miljard *publiek*

67% *duurzame energieopwekking, van de totale energievraag*

Collectieve warmte
Samenwerking loont

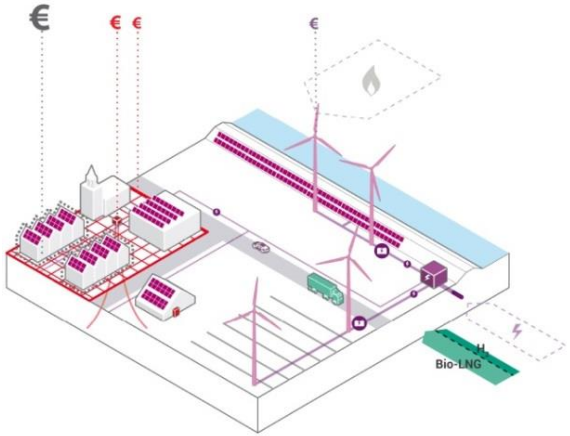

Perspectief 2: Collectieve warmtevoorzieningen

- *vergaande vormen van samenwerking voor collectieve warmtevoorzieningen;*
- *aanboren en ontsluiten van geothermiepotentie;*
- *weinig extra windmolens nodig, naast Windplan Wierin-germeer en de Wind op Land opgave;*
- *energielandschap en energietransitie speelt zich met name ondergronds af;*

€ 5 miljard *privaat*
3,4 miljard *publiek*

75% *duurzame energieopwekking, van de totale energievraag*

Energieregio
Economisch profijt

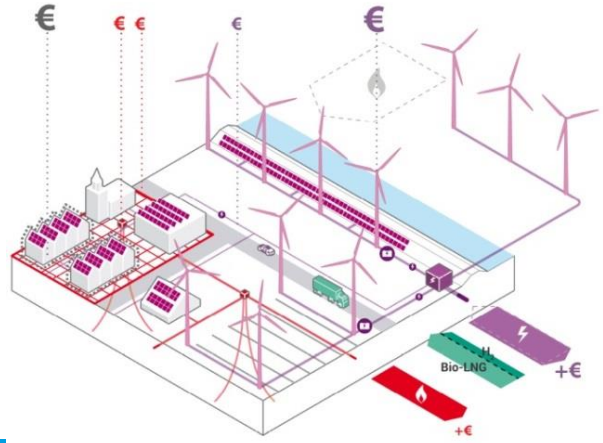

Perspectief 3: Nationale Energieregio

- *oogsten van de potentie aan mogelijk elektriciteits- en warmteproductie in de regio;*
- *energie als profilering van de regio; surplus aan warmteproductie, met geothermie kan worden inge-zet bij een duurzame uitbreiding van het glasareaal in de glastuinbouwconcentratiegebieden;*
- *energiezekerheid trekt bedrijven;*
- *energiesector krijgt volop kansen;*
- *benutten centrale ligging in toekomstig netwerk;*
- *energie-export als kans om verdienvermogen van de regio te vegroten;*

€ 5 miljard *privaat*
5,15 miljard *publiek*

125% *duurzame energieopwekking, van de totale energievraag*

Energiemix MRDH

Inwoners: 2.304.544
Woningen: 1.083.060
Groei woningen: 133.750
Energiegebruik gebouwde omgeving: 42%

OVER MORGEN

22-11-2017

1. Huidige situatie (2015)

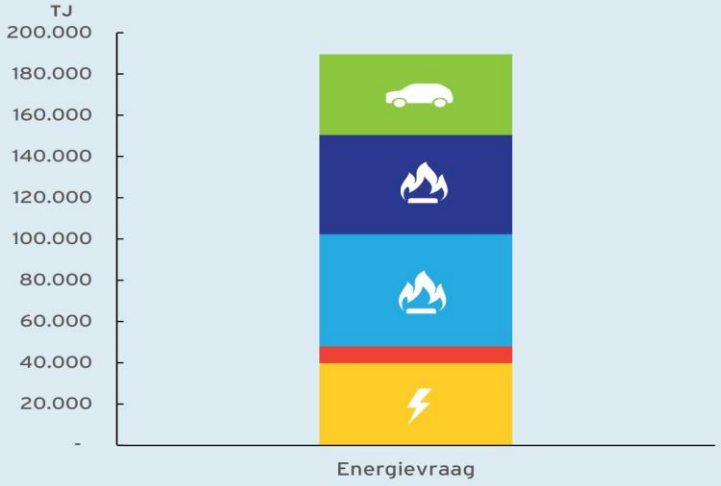

Benzine/ Diesel /LPG	39.284
Aardgas overig (o.a. industrie)	47.992
Aardgas gebouwde omgeving	54.498
Collectieve warmte	7.986
Elektriciteit	39.901
	189.661 TJ

2. Energievraag en -aanbod 2050

Netto besparing 31%
56.735 TJ

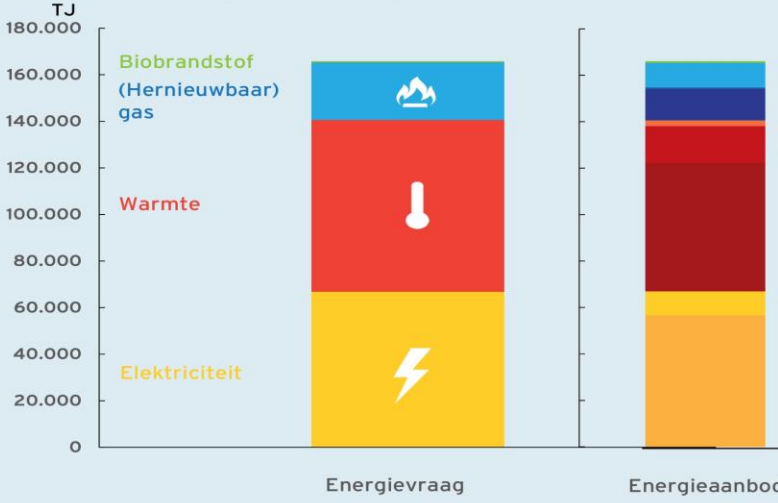

Biomassa transport	678
Aardgas	10.529
Biogas	674
Power to gas	13.610
Zonnewarmte individueel	2.278
Bijstook biomassa individueel	289
All electric individueel	15.688
Collectieve warmte	55.463
Zon	10.259
Wind	56.605
Totaal	166.073 TJ

3. Energieaanbod 2050

wind
56.605 TJ

108 windmolens op land (3MW)	2.566 TJ
Restopgave (500 windmolens op zee (10MW) / innovatie)	54.039 TJ

zon
12.537 TJ

8.248.000 PV-panelen gebouwen
8.080 TJ
818 ha zonneveld
2.180 TJ

3.353 MW vermogen PV panelen

647.000 zonnecollectoren
2.278 TJ
745 MW

collectieve warmte
55.463 TJ

Vermogen bron 2.423 MW
1.575.000 woningequivalenten

Geothermie (55%)
Restwarmte (25%)
LT bronnen (20%)

individuele warmte
18.255 TJ

12%
2%

Elektrisch verwarmen (86%)

(hernieuwbaar) gas
24.813 TJ

Aardgas (42%)
Biogas (3%)
Power to gas (55%)

biomassa
967 TJ

Bijstook biomassa 289 TJ
Transport 678 TJ

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

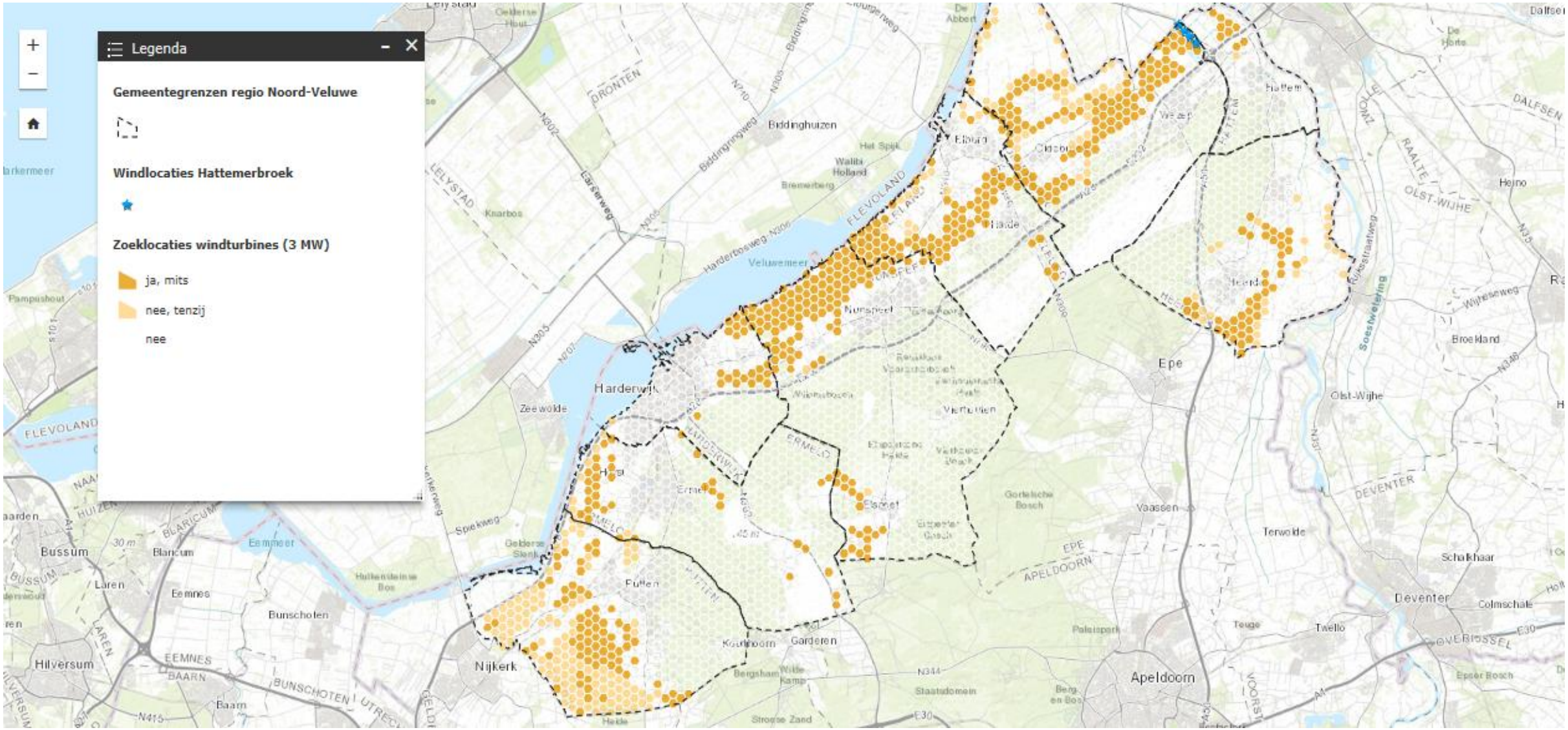

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

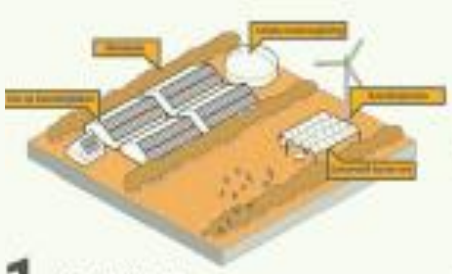

1 BOERDERIJMOLENS

2 ZON OP EN ROND KRUISMATEN

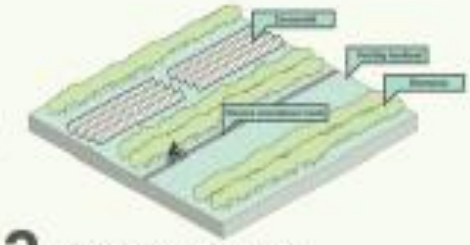

3 ZONNEVELDEN EN NIEUWE NATUUR

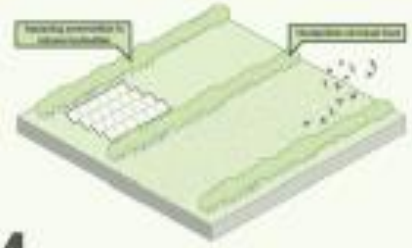

4 ENERGIELANDGOEDEREN: ZON EN BIOMASSA

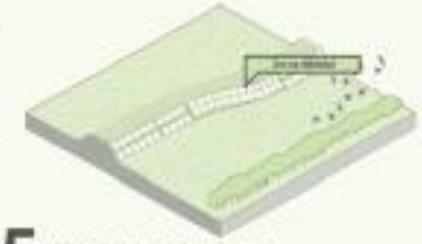

5 ZON OP ZUIDELIJKE DIJKTALUDS

6 ZONNEHEIDE

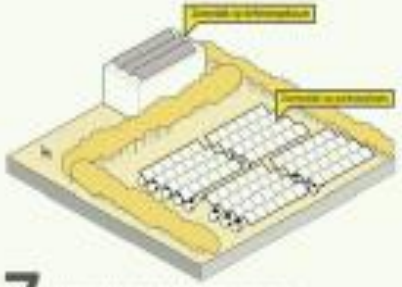

7 ZONNEDAKEN OP DEPENDANCES

8 WATERWARMTE

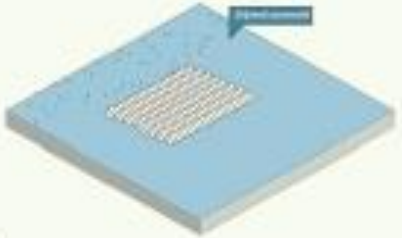

9 DRIJVENDE ZONNEVELDEN

10 WINDBOS TUSSEN SPOOR EN SNELWEG

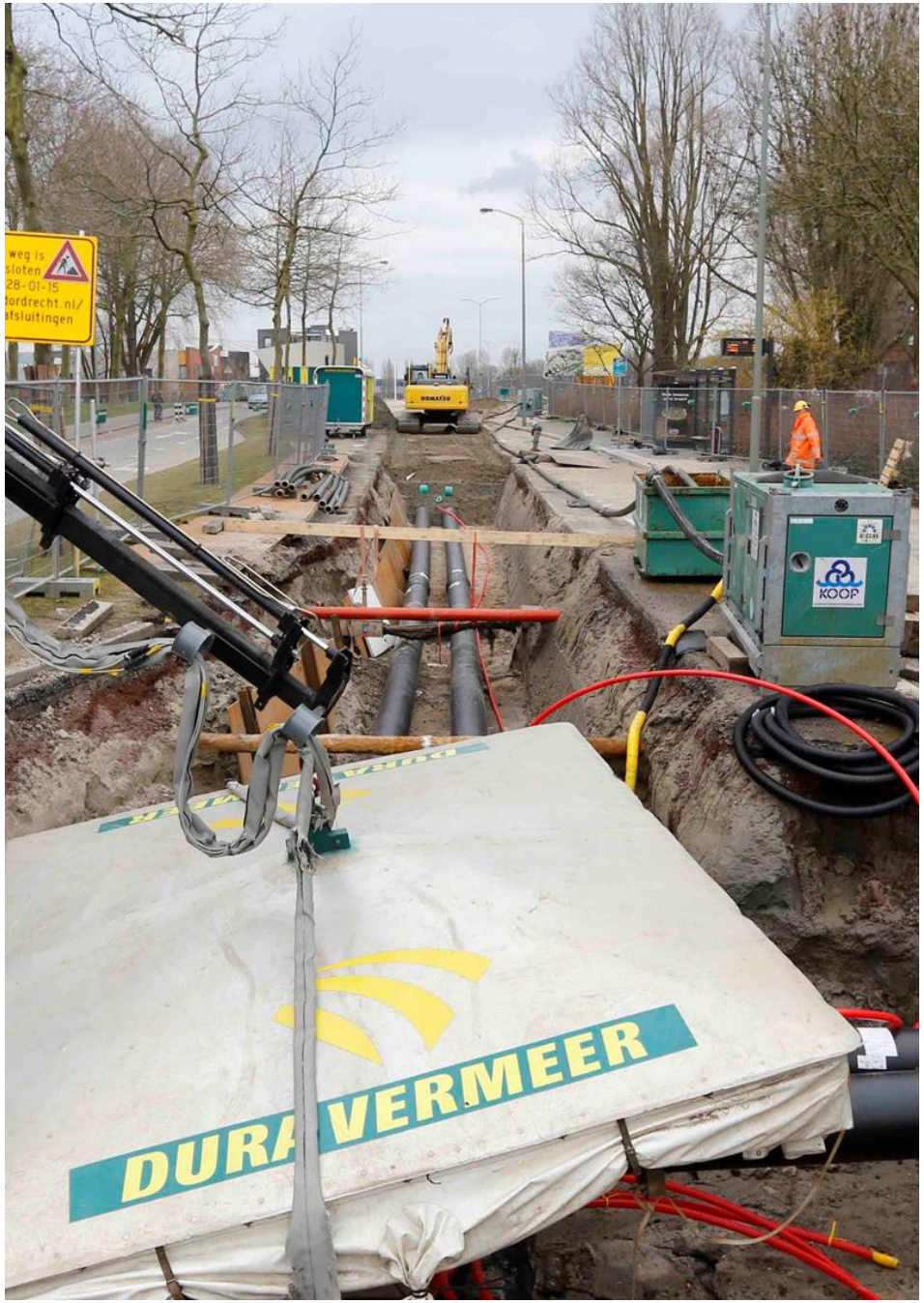

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Gemeenten maken een Transitievisie warmte

“Leg een tijdspad vast waarin wijken worden verduurzaamd.”

- Per gemeente;
- Uiterlijk eind 2021.

Relatie en afhankelijkheden tussen RES en Transitievisie warmte

Warmtetransitie

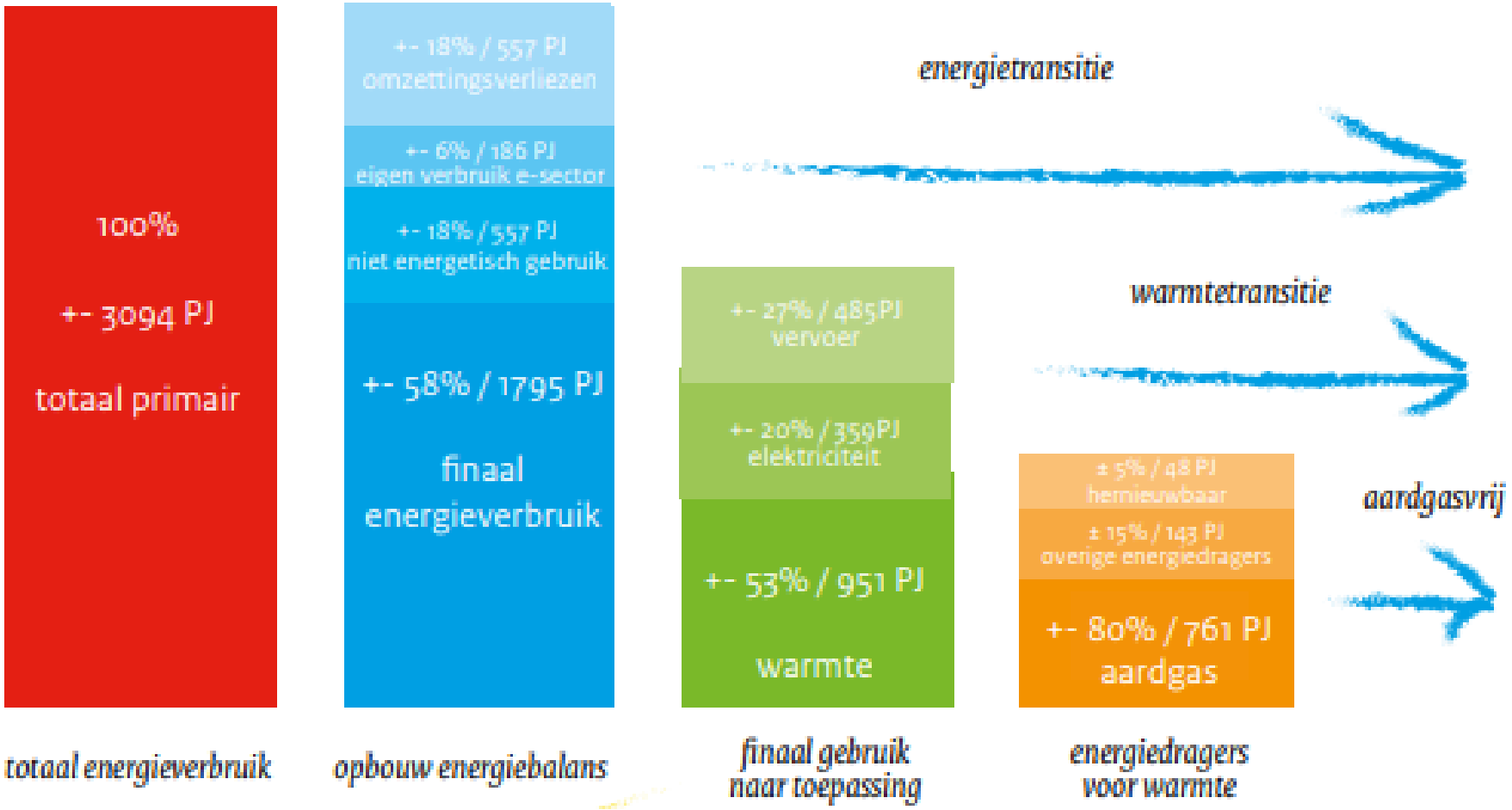

Kortom

- Maak met elkaar een Regionale energiestrategie NHN (concept juli 2019);
- Maak per gemeente een transitievisie warmte (2021);
- En zorg voor een goede verbinding tussen RES en Transitievisies warmte.

De energietransitie draait om een juiste afstemming tussen vraag – aanbod – infra – opslag van lokaal tot landelijk schaalniveau.”

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Werken aan RES NHN

Bod aan rijk voor de bijdrage aan het Klimaatakkoord

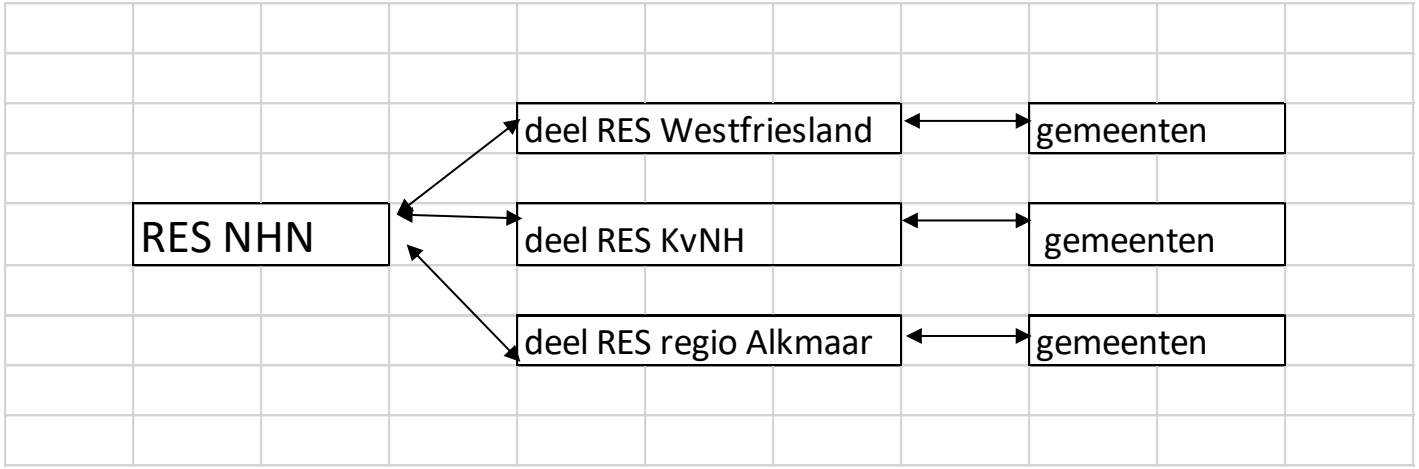

SERVICEPUNT DUURZAME ENERGIE

Werken aan RES NHN

Bod aan rijk voor de bijdrage aan het Klimaatakkoord

1 oktober 2018 Handreiking RES en format startnotitie via koepels beschikbaar

Oktober-december 2018: afronden plan van aanpak , besluitvorming startnotitie voorbereiden

Gemeenteraden, provinciale staten en ab’s van waterschappen beslissen via startnota over opdracht voor de RES

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Bijeenkomsten wethouders en raadsleden

- Bestuurlijke bijeenkomst Noord-Holland : Regionale aanpak in het klimaatakkoord, 3 oktober 2018, provinciehuis Noord-Holland

(organisatie vanuit de koepels, https://inschrijven.uvw.nl)

- Regionale masterclasses Alliander: Uitdagingen op het gebied van de energietransitie, 25 september 2018 Haarlem, 9 oktober 2018 Alkmaar

Info en aanmelding: gebiedsregie@alliander.com

Focus-agenda Duurzaamheid

Vragen ?

Focus-agenda Duurzaamheid

De NHN – Regio Alkmaar – Lokale Energie agenda

Onderkent u de impact ervan?

- Vraagt veel ambtelijke en bestuurlijke inzet !
- Vraagt lokaal- regio Alkmaar en NHN commitment !

Hoe gaan we dat doen (extra financiën/ organisatie etc.)?

Focus-agenda Duurzaamheid

Waar ligt de focus op regio Alkmaar niveau?

- Hogere ambitie dan 49% CO2 reductie in 2030.
- Versneld bereiken van deze ambitie.
- Voorloper in energie opwek.
- Voorloper met innovaties (welke?).

Terugkoppeling eerste parallelsessie

- Wonen
- Energietransitie / Klimaatakkoord

Tweede parallelsessie (11.30 – 12.45 uur)

- **Sociaal domein (Achtervloer)**
  Integrale vraagstukken in het sociaal domein: Onderwijs-Zorgarrangementen, Jongerenloket en Woon/zorgopgave
  Met Antoine Tromp

- **Bereikbaarheid (Toekomst)**
  Wonen, werken en voorzieningen concentreren zich steeds meer in de stedelijke gebieden. Dit zien we op verschillende schaalniveaus: tussen Regio Alkmaar, Noord-Holland Noord en de MRA. Deze ontwikkelingen veroorzaken een toename aan verkeer. Het op peil houden van bereikbaarheid vormt de randvoorwaarde voor de ambities van onze regio.
  Met Hans Olsthoorn en Han van Spanje

netwerkorganisatie
regioalkmaar

Sociaal domein
Pora 5 september 2018

Leeftijdslijn Sociaal Domein

Van consultatie-bureau/ kinderopvang → onderwijs

Van primair onderwijs → voortgezet onderwijs

Van leerplicht → kwalificatie plicht

Van onderwijs → arbeid/dagbesteding (onderwijs boven uitkering)
Van opvoedondersteuning → begeleiding bij zelfstandig wonen of verlengde jeugdhulp
Van jeugdverblijf → woon/zorg, beschermd thuis/ wonen

Van kwalificatie plicht → participatie plicht

Van participatie plicht → pensioen

Toenemende vraag maat-schappelijke ondersteuning ouderen

0 --------- 4 ---------- 12 ---------- 16 ---------- 18 ---------- 23 ---------- 67 ------- 75 ---------- 100

Wet KO/VVE

Jeugdwet

[----------]
Verlengde Jeugdhulp

Leerplichtwet

Kwalificatieplicht

RMC

WMO (hulpmiddelen, woningaanpassingen)

WMO en Beschermd Wonen

Participatiewet

Wet langdurige zorg

Zorgverzekeringswet

Inleiding op het sociaal Domein door Antoine Tromp

- Regionale programma’s in het sociaal domein
- Bestuurlijke focus in de afgelopen 4 jaar
- Bestuurlijke opgaven in de komende 4 jaar
- Meerwaarde van regionale samenwerking

BESCHERMD WONEN
-Intramuraal wonen
-Beschermd thuis
-Woon/zorg-voorzieningen
WMO
-Begeleiding
-Dagbesteding
-Respijtzorg
-Hulpmiddelen
-Vervoer
JEUGDHULP
-Ambulante jeugdhulp
-Jeugdhulp met verblijf
-Jeugdbescherming
-Gesloten jeugdzorg
-Crisishulp
PASSEND ONDERWIJS
- Integraal arrangeren tussen onderwijs en jeugdhulp
-Toegang tot jeugdhulp ism scholen
- Aanpak (dreigende) thuiszitters
-Onderwijszorgarrangementen
ROUTE ARBEID
-Roadmaps VSO/Pro en entree
-Jongerenloket
-langdurige monitoring arbeid
PARTICIPATIE
-Werk en inkomen
-Re-integratie en participatie
-Banenafspraak
-Beschut werk

Bestuurlijke focus in een langjarige ontwikkeling

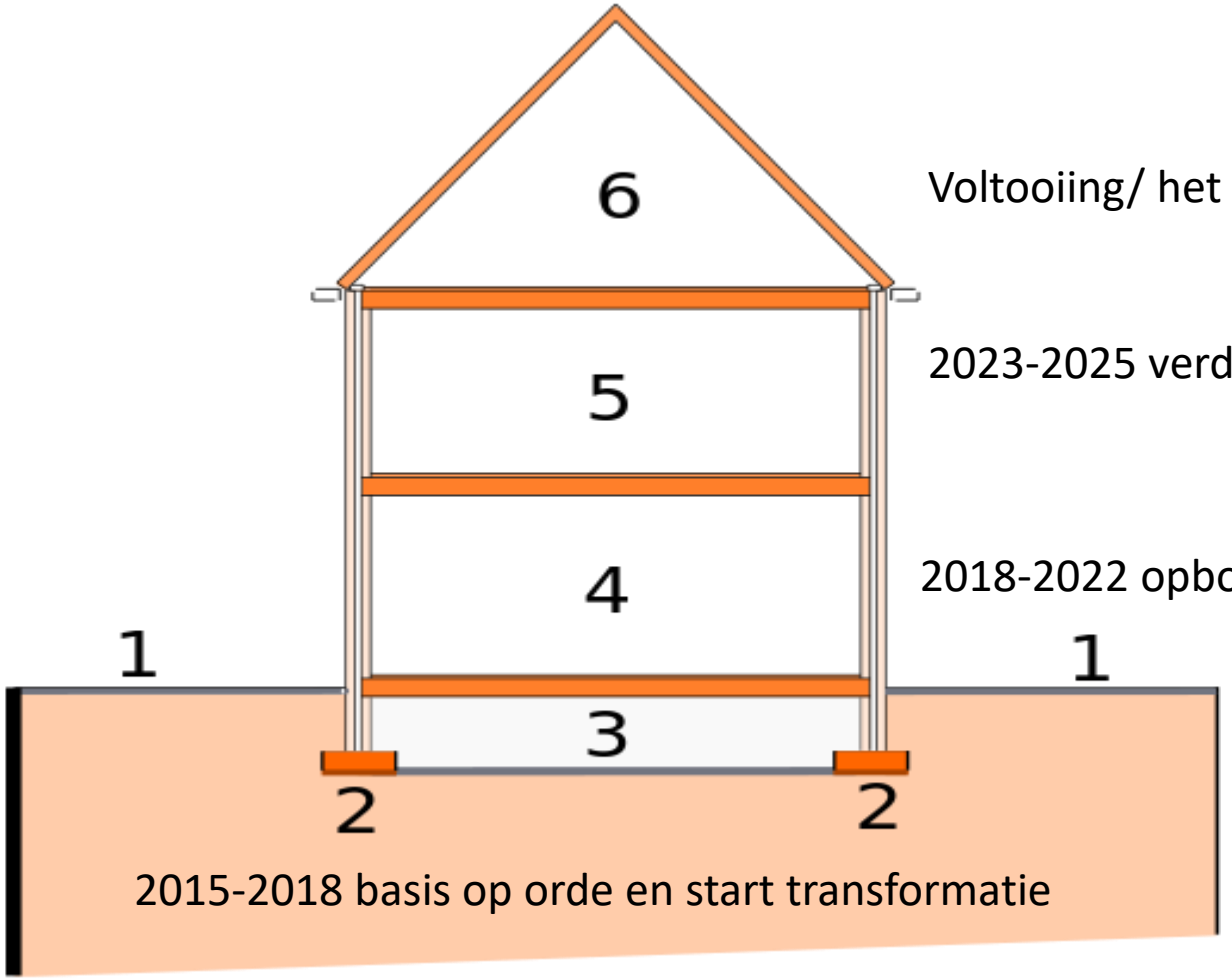

Voltooiing/ het dak dicht

2023-2025 verder bouwen

2018-2022 opbouwen/transformeren

2015-2018 basis op orde en start transformatie

Bestuurlijke piketpalen

- Keuzevrijheid voor inwoners
- Eenvoud
- Lichtere hulp
- Innovatie/vernieuwing
- Realistische tarieven

Meerwaarde regionale samenwerking

- Bewoners leiden hun levens over gemeentegrenzen
- Aanbieders zijn op regionale schaal georganiseerd
- Beperking administratieve lasten
- Efficiency- en schaalvoordelen bij gemeenten

Thematafels

1. Onderwijs – zorgarrangementen

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig om te kunnen leren en naar school te blijven gaan. Vanuit passend onderwijs wordt ondersteuning bij leerproblemen geboden, maar in lang niet alle gevallen ligt daar de kern van het probleem. Soms wordt het leren belemmerd door moeilijkheden in het gedrag, psychische problemen en\of problemen in het gezin. Voor een gerichte aanpak hiervan trekken onderwijs en jeugdhulp met elkaar op, waarbij de jeugdhulp in of dichtbij de school wordt georganiseerd en ouders/het gezin nadrukkelijk bij de aanpak betrokken worden.

2. Jongerenloket – route arbeid

Er ligt een bestuursopdracht van Halte Werk welke is gericht op het realiseren van een regionaal jongerenloket, waar jongeren terecht kunnen met complexe vragen op meerdere leefgebieden, zoals werk en inkomen, opleiding, zorg, wonen en schulden. Het huidige jongerenloket beperkt zich tot een toegangspoort voor de dienstverlening van de Participatiewet. Een regionaal jongerenloket met brede dienstverlening kan bij uitstek behulpzaam zijn om een sluitende aanpak voor jongeren te realiseren, met specifieke aandacht voor kwetsbare jongeren. De jongeren van 14 tot 27 jaar, daaronder begrepen de kwetsbare jongeren vanuit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), praktijkonderwijs (PrO) en de Entreeopleiding, vallen onder de dienstverlening van het Jongerenloket.

3. Woon/zorgopgave

Langdurig verblijf in een intramurale woonvoorziening blijkt lang niet altijd het welbevinden van cliënten te vergroten, Zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen in een 'normale' leefomgeving met daarbij de benodigde hulp en begeleiding, lijkt een vorm waar veel mensen zich beter bij voelen e waardoor de kans dat een eigen netwerk wordt opgebouwd, toeneemt. Gemeenten willen dit soort initiatieven stimuleren en faciliteren. Ook kostentechnisch is het interessant.
Voor volwassen cliënten loopt al een aantal initiatieven. De wens is er ook om voor jongeren rond 18 jaar dit soort woonplekken te creëren

Tweede parallelsessie (11.30 – 12.45 uur)

- **Sociaal domein (Achtervloer)**
  Integrale vraagstukken in het sociaal domein: Onderwijs-Zorgarrangementen, Jongerenloket en Woon/zorgopgave
  Met Antoine Tromp

- **Bereikbaarheid (Toekomst)**
  Wonen, werken en voorzieningen concentreren zich steeds meer in de stedelijke gebieden. Dit zien we op verschillende schaalniveaus: tussen Regio Alkmaar, Noord-Holland Noord en de MRA. Deze ontwikkelingen veroorzaken een toename aan verkeer. Het op peil houden van bereikbaarheid vormt de randvoorwaarde voor de ambities van onze regio.
  Met Hans Olsthoorn en Han van Spanje

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Luchthaven Schiphol en de regio Alkmaar

T.g.v. de bijeenkomst over de Regionale Focusagenda

Hans Olsthoorn
Omgevingsdienst IJmond

September 2018

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

1. Ontwikkeling Schiphol - het beleid:

- Versterking van de knooppuntfunctie Schiphol gekoppeld aan hinderbeperkende maatregelen
- Tot en met 2020 groei naar 500.000 vluchten
- Waarvan 32.000 nachtvluchten
- Schaarse ruimte voor mainportgebonden verkeer
- Niet-mainportgebonden (70.000 vluchten) Eindhoven en Lelystad

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

De uitvoering…..

- Selectiviteitsbeleid tgv mainportfunctie mislukt
- Hinderbeperking buitengebied niet uitgevoerd
- 32.000 nachtvluchten: was niet te handhaven
- Schaarse ruimte ingenomen door prijsvechters
- Plannen voor woningbouw onder vliegroutes
- Lelystad voorlopig niet open

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Relevantie voor regio Alkmaar

- Economie
- Reisgemak
- **Milieuhinder**
- Externe veiligheid en luchtkwaliteit
- **Wonen en vliegen**
- Vliegveld Lelystad

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

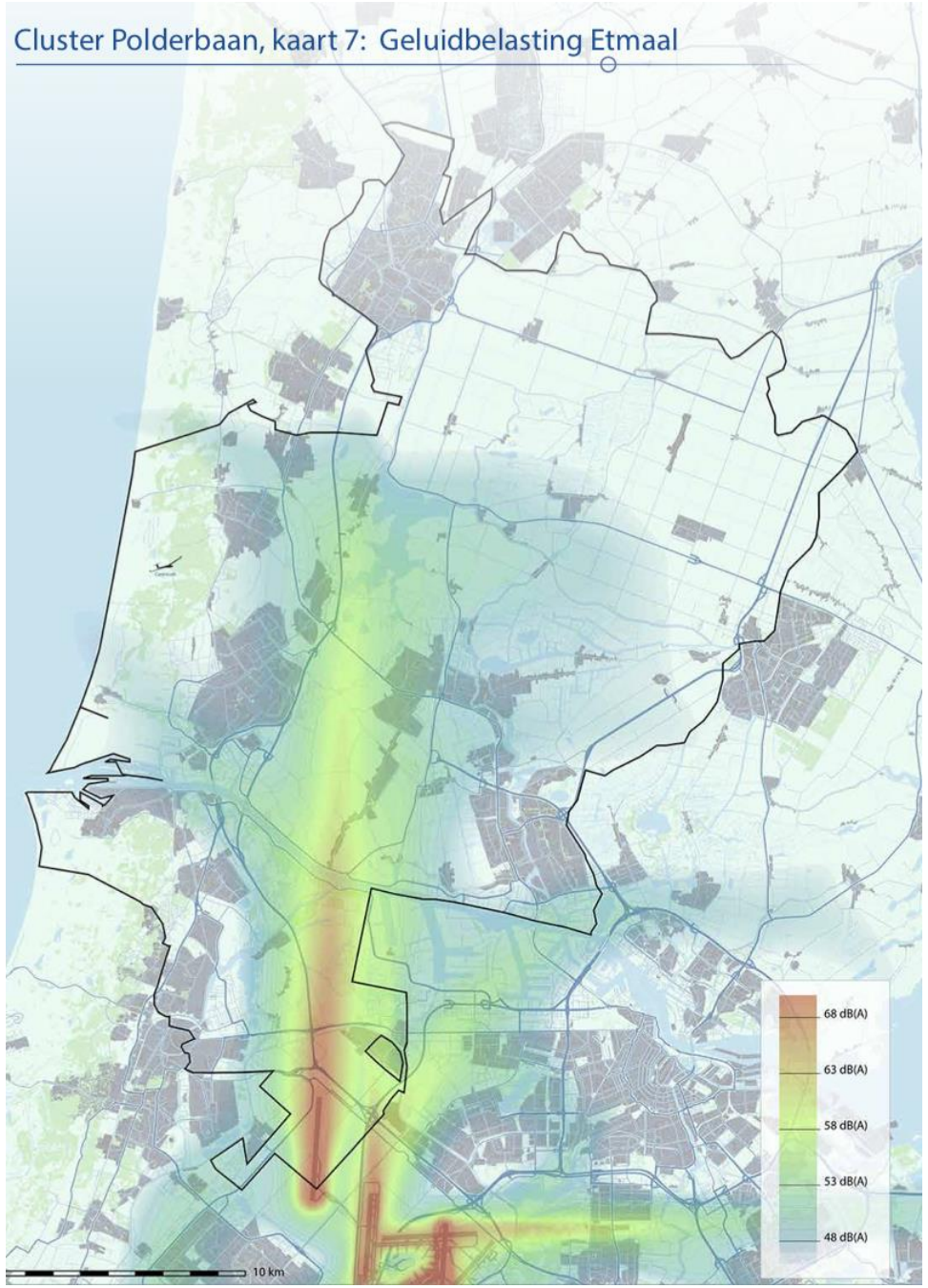

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

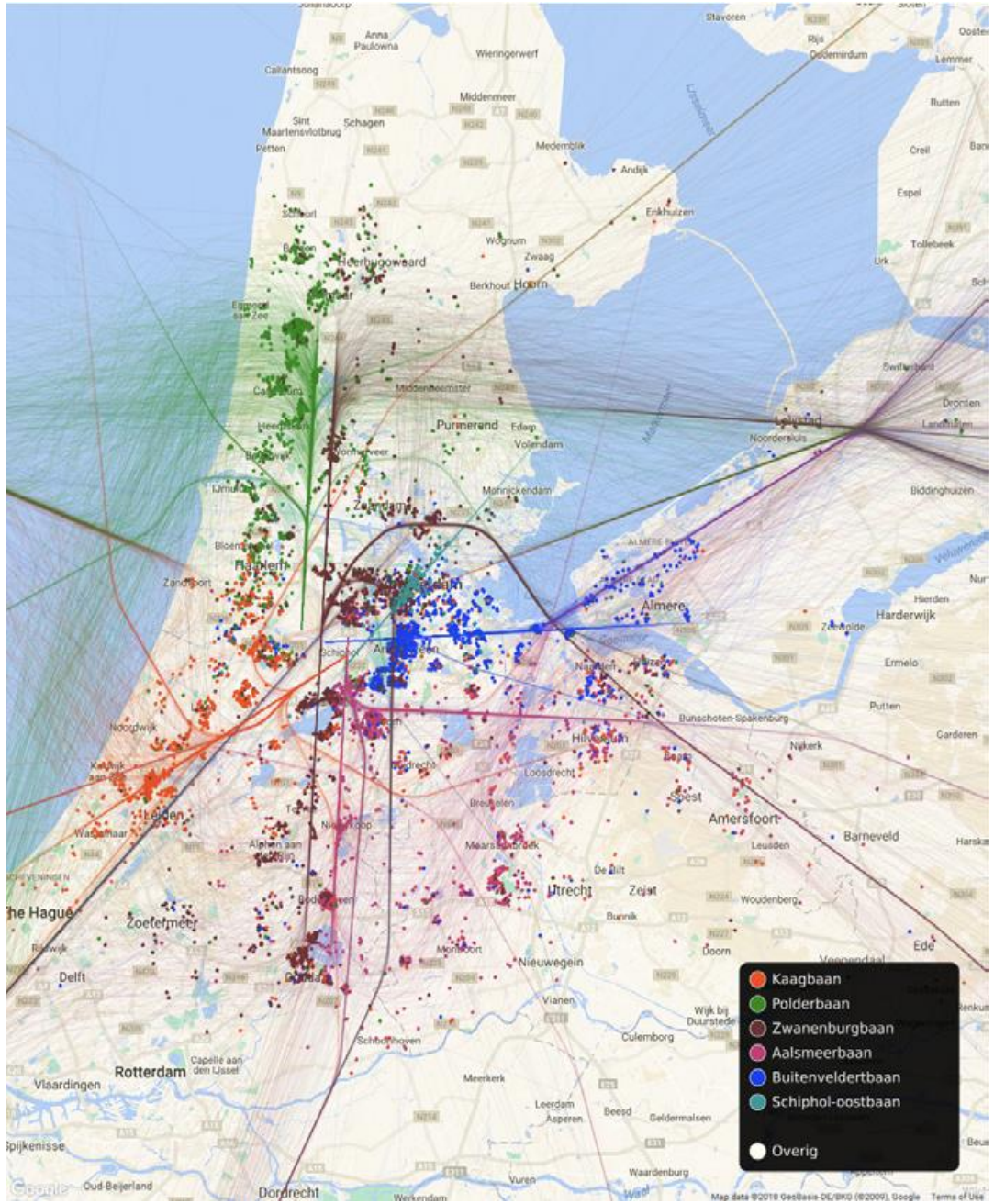

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Ernstig Slaapverstoorden

* = buiten 40 Lnight contour	Inwoners (afgerond)	ESV (aantallen)	Precentage	GGD-onderzoek %
Castricum	35.000	962	3	12
Heemskerk	39.000	49	0	4
Beverwijk	41.000	104	0	3
Uitgeest	13.000	1211	9	12
Velsen	68.000	14	0	3
Heiloo *	23.000	0	0	7
Bergen *	31.000	0	0	17
Alkmaar	108.000	?	0	3

GGD Kennemerland

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

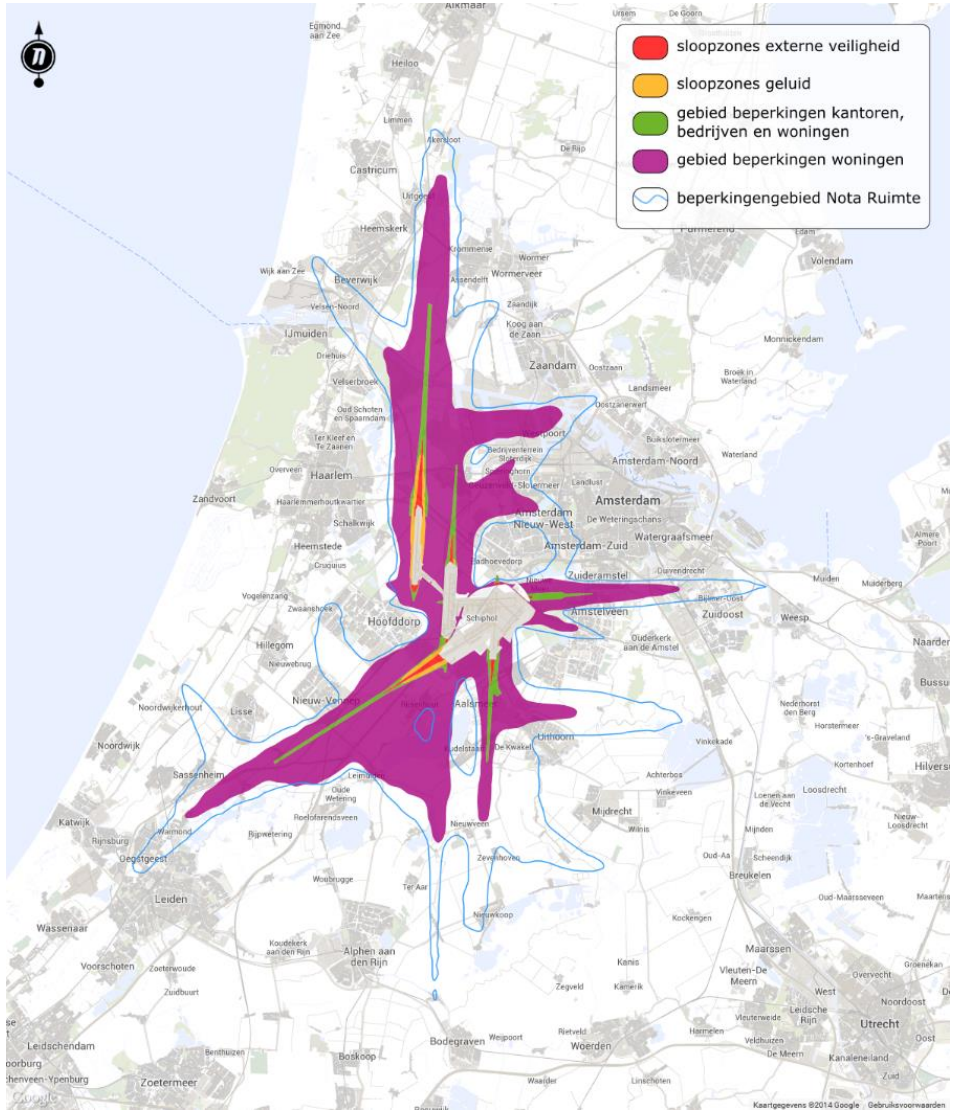

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Gemeente (aantal inwoners, afgerond)	2e kwartaal 2018 (aantal melders vlieghinder)	2e kwartaal 2017 (aantal melders vlieghinder)	2e kwartaal 2016 (aantal melders vlieghinder)
Heiloo (23.000)	104	78	51
Uitgeest (13.000)	35	18	19
Castricum (35.000)	103	53	42
Bergen (30.000)	44	31	38
Alkmaar (109.000)	41	40	36
Heerhugowaard (54.000)	18	8	12
Langedijk (28.000)	8	13	13

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Discussiepunten voor vervolg

- De mainportontwikkeling (CO2; HSL)
- Nakomen van de Aldersafspraken buitengebied
- Handhaving bestaande en nieuwe afspraken
- Gezondheid: slaapverstoring nachtvluchten
- Leefkwaliteit: Rust- en stiltebeleving overdag

-> inbrengen in regionale portefeuillehoudersoverleg Schiphol ODIJ-> Omgevingsraad Schiphol

Omgevingswet

5 september 2018

Han van Spanje
ROVER-Haarlem e.O.

van woonplek naar werkplek

ROVER

van woonplek naar werkplek

- ROVER-Haarlem/IJmond neemt deel aan:
- MIRT NowA-project NWA MIRT ONDERZOEK NOORDWESTKANT AMSTERDAM
- Kennemerlijn dialoog
- (regionaal) Toekomstvisie OV Spoor
- OV Toekomstbeeld 2040

ROVER

van woonplek naar werkplek

- verkeer = mensen
- bereikbaarheid gaat over mensen die naar werk, winkel, school of kliniek gaan

ROVER

van woonplek naar werkplek

- verkeer = mensen
- bereikbaarheid gaat over mensen die naar werk, winkel, school of kliniek gaan

Omgevingswet de invoering is een verbouwing

“ tijdens de verbouwing gaat de verkoop door ”

- uitgangspunten wet: meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk

ROVER

van woonplek naar werkplek

- OV is géén kostenpost >> heeft een maatschappelijke opbrengst
- vestigingsklimaat, woongenot, waarde van het vastgoed
- bereikbaarheid van scholen, klinieken en winkels
- gemeenten kunnen de bereikbaarheid verbeteren en er vervolgens de vruchten van plukken

ROVER

van woonplek naar werkplek

- Economische groei en bevolkingsgroei, dus meer bedrijven en woningen
- meer verplaatsingen in deze regio, meeste verplaatsingen < 30 km
- Wet heeft motto:
- een veilige en gezonde leefomgeving en
- een goede omgevingskwaliteit
- OV = veilig, betrouwbaar voor alle leeftijden

ROVER

van woonplek naar werkplek

- meer auto’s op steeds vollere autowegen en in de steden en dorpen
- kansen voor de fiets en het OV
- kans voor lokaal maatwerk door gemeente !

ROVER

van woonplek naar werkplek

- meer auto’s op steeds vollere autowegen en in de steden en dorpen
- kansen voor de fiets en het OV
- kans voor lokaal maatwerk door gemeente !
- meer asfalt is geen optie meer
- Rover slaat alarm:

ROVER van woonplek naar werkplek

- meer auto’s op steeds vollere autowegen en in de steden en dorpen
- kansen voor de fiets en het OV
- kans voor lokaal maatwerk door gemeente !
- meer asfalt is geen optie meer
- Rover slaat alarm: het OV moet verdubbeld

>> OV maal twee <<

ROVER

van woonplek naar werkplek

- een nieuwe woonwijk vereist riolering vóórdat de woningen worden gebouwd
- evenzo: fietspaden en busbanen
- ruimte maken voor de fiets en het OV
- gemeentelijk initiatief en lokaal maatwerk !

de Omgevingswet geeft mogelijkheden

- gemeentelijke weginfra bepaalt kwaliteit OV

ROVER

van woonplek naar werkplek

- Afspraken van bestuurders zie: mirtnowa.nl
- Trein is ruggengraat van het OV in de regio
- Multimodale aanpak van bereikbaarheid: lopen, fiets, OV en gemotoriseerd verkeer.
- Gemeentelijke taak: veilige stationsomgeving, fietsenstalling, P+R locaties, openbare verlichting, wc bij OV-knooppunt, bankjes niet alleen in het park.
- Oplaadpalen voor fiets en auto
- ponten over kanalen (is óók OV)

ROVER

van woonplek naar werkplek

Wens van Rover:

- Maak het OV een aantrekkelijk alternatief voor de auto
- Rechtstreekse verbinding tussen woonplek en werkplek
- Doorgaande trein vanuit Alkmaar, IJmond, naar Amstel, Bijlmer, Utrecht

van woonplek naar werkplek

Omgevingswet

biedt ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk

dank voor uw aandacht

van woonplek naar werkplek

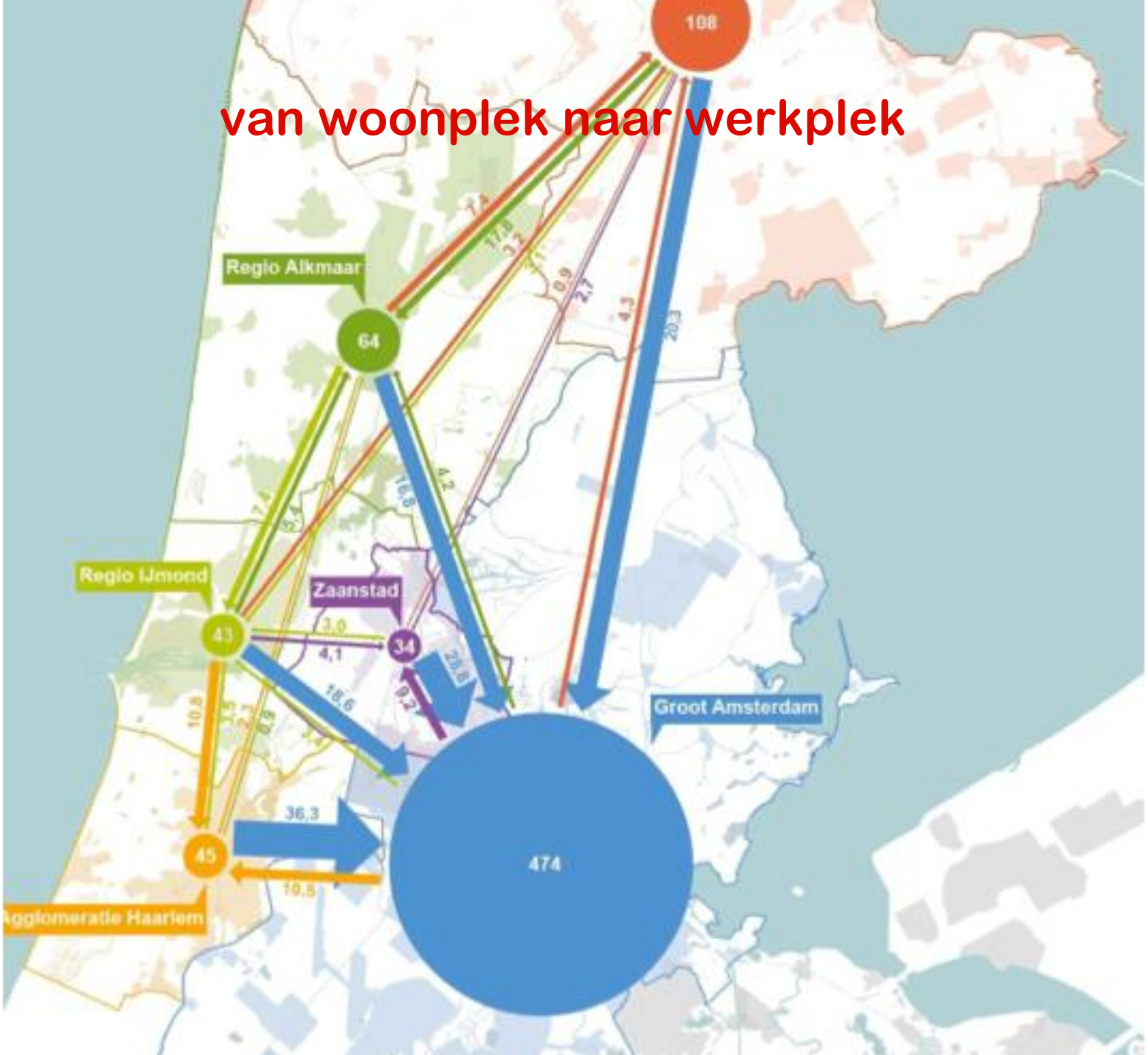

van woonplek naar werkplek

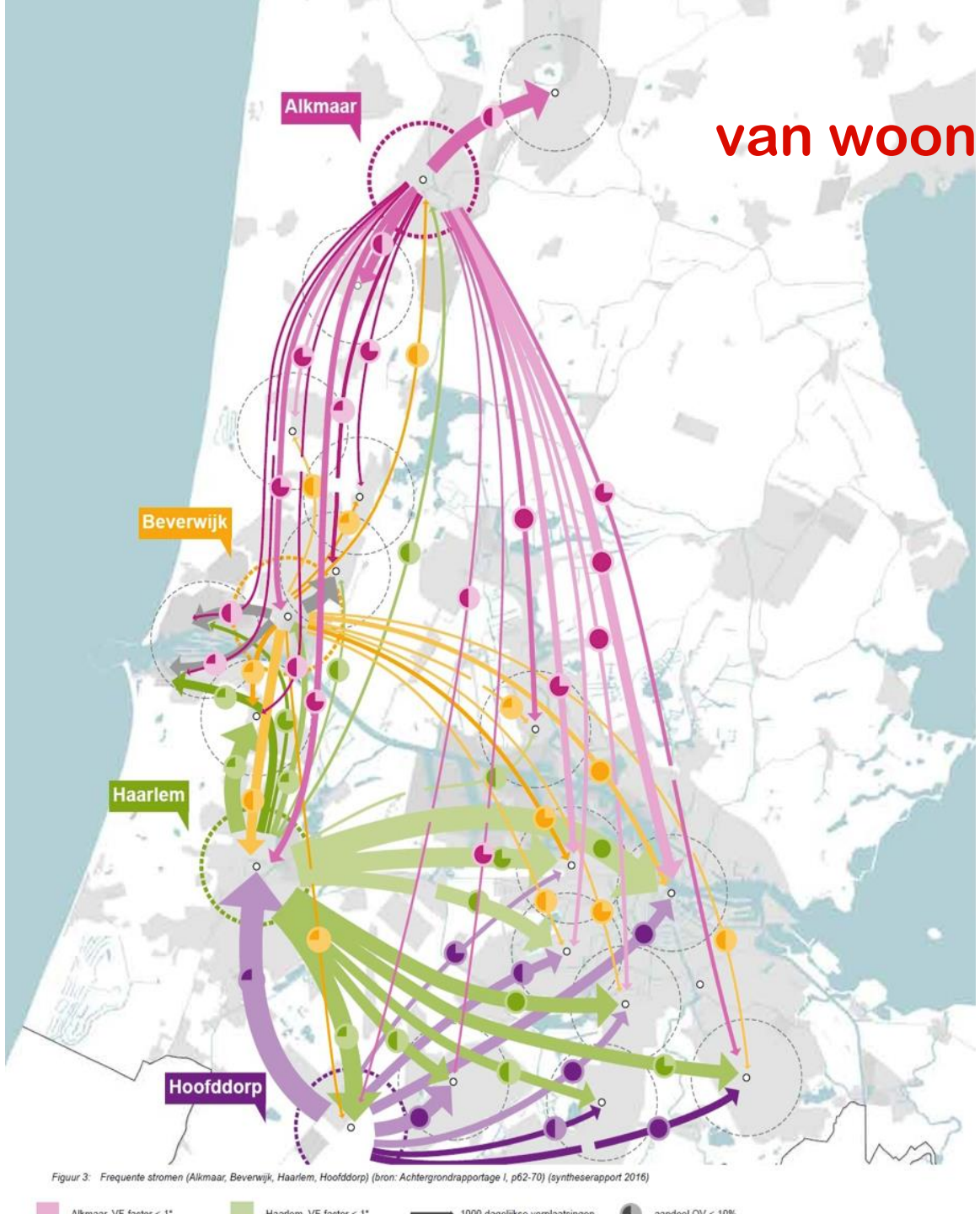

Figuur 3: Frequente stromen (Alkmaar, Beverwijk, Haarlem, Hoofddorp) (bron: Achtergrondrapportage I, p62-70) (syntheserapport 2016)

Beverwijk:
naar CS gaat auto max 1,5x sneller, meer dan 30% met OV

Haarlem:
naar IJmuiden gaat auto meer dan 1,5x sneller, minder dan 10% met OV

Schema 8.1

Amsterdam: 5 poorten ontsluiten direct 120 duizend spitsplekken; indirect nog eens bijna 200 duizend

Spitswerk- en HO-plekken in Amsterdam - 2010
('000)

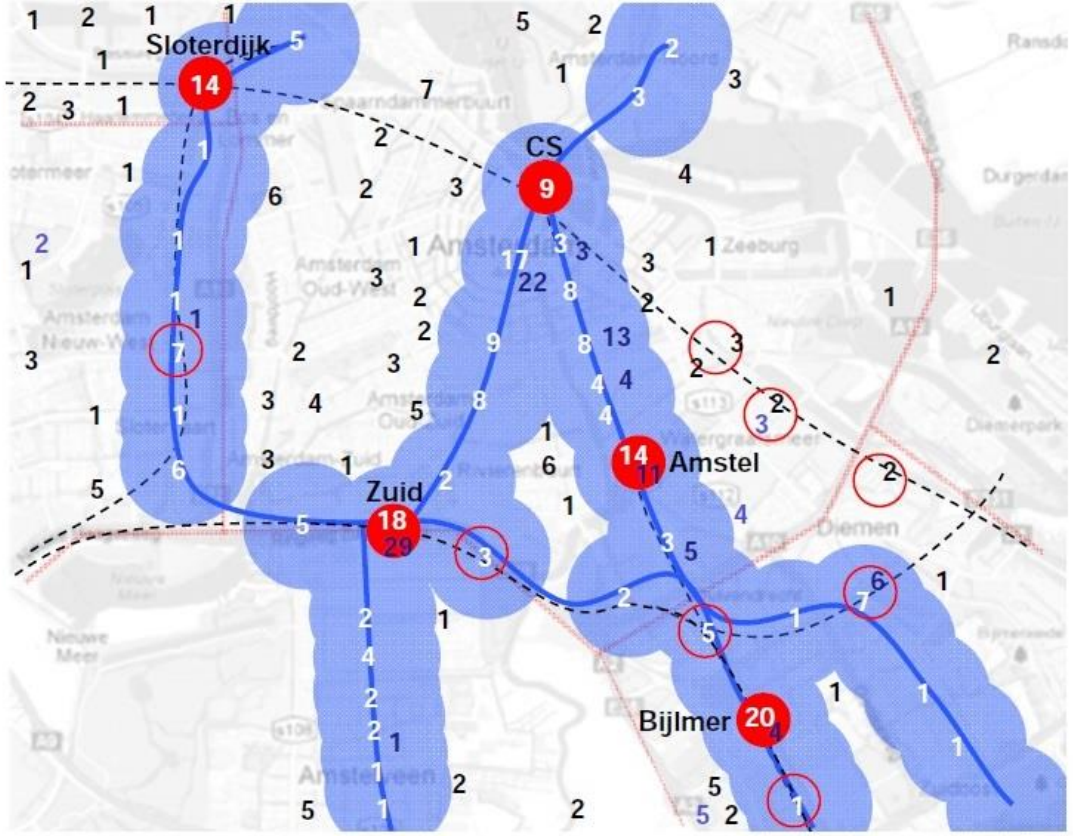

OV-Poort
Treinstation (overig)
800m rond treinstation/ metro- of sneltramhalte*
Spitswerkplekken
HO-plekken
Treinspoor
Metro/sneltram
Snelweg

* Incl. Noord/Zuidlijn en Amstelveenlijn
Bron: LISA; SDP analyse

n (overig)

l treinstation/
neltramhalte*

olekken

n

tram

Amstelveenlijn

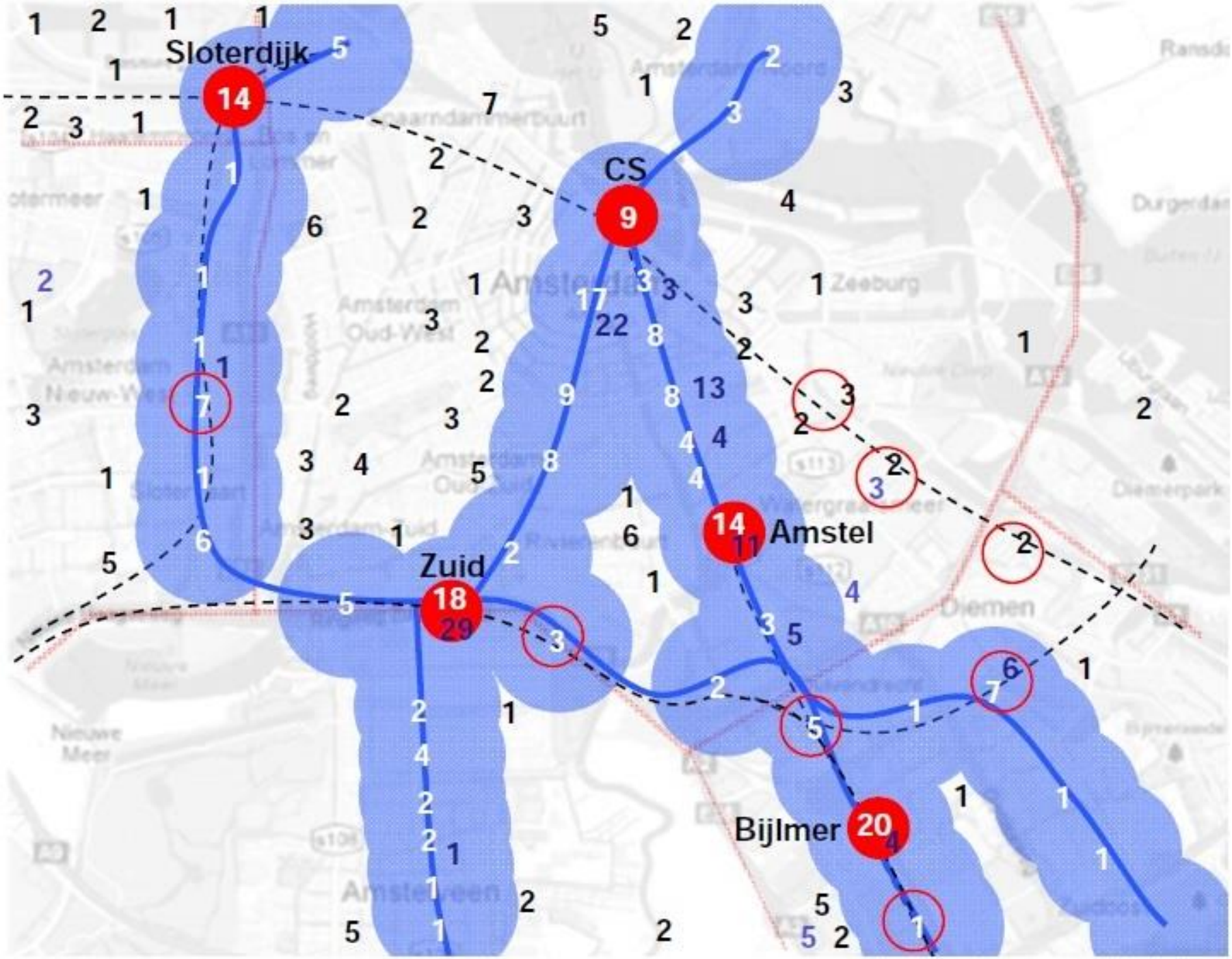

Knooppunten MRA

Bereikbaarheid zonder overstappen:
Van de 14 stations in het kerngebied MRA zijn er 2 direct bereikbaar vanuit het westen en 11 vanuit Almere en 't Gooi

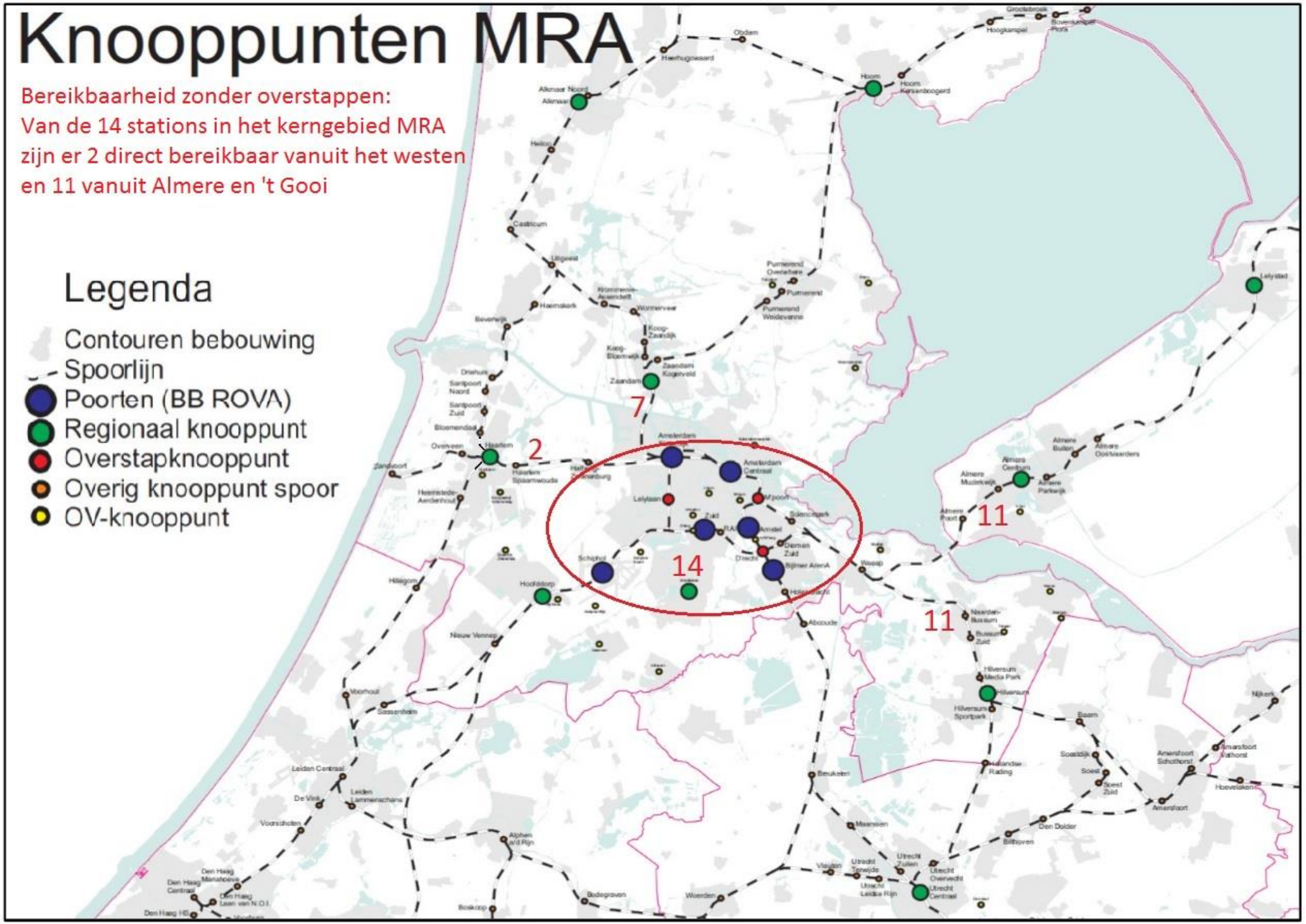

van woonplek naar werkplek

ROVER

van woonplek naar werkplek

Opdracht voor de IJmond-gemeenten

- Belangen van IJmond hebben geen volwaardige plaats bij de planning van het spoorwegnet
- Voor IJmond belangrijke doorverbinding op CS dreigt onmogelijk te worden
- Een Haarlems èn Amsterdams belang
- “Stadsregio Kennemerland” met 670.000 inwoners verdient een goed OV-systeem, verbonden met landelijk OV-net

ROVER

van woonplek naar werkplek

Opdracht voor de IJmond-gemeenten en Haarlem

Belangen van IJmond hebben geen volwaardige plaats

Noord-Kennemerland:	279.000 inwoners
Midden-Kennemerland:	161.000 inwoners
Zuid-Kennemerland:	230.000 inwoners
“Stadsregio Kennemerland” totaal	670.000 inwoners

verdient een goed OV-systeem, verbonden met landelijk OV-net

Terugkoppeling tweede parallelsessie

- Sociaal domein
- Bereikbaarheid

Vervolg proces Focusagenda

- 1e Focussessie (4 juli): regionaal profiel (ambities en prioriteiten)
- 2e Focussessie (vandaag): thema’s bereikbaarheid, wonen, sociaal domein en duurzaamheid/energietransitie (ambities en prioriteiten)
- Collegeconferentie (2 oktober): resultaten inhoudelijke sessies, governance en uitvoering bespreken, keuze maken
- Raadsconferentie (7 november): resultaten bespreken, inbreng vanuit raden ophalen
- Besluitvorming in colleges en raden

regioalkmaar

Einde

Graag tot ziens bij de collegeconferentie!